

δὲν ἀρκεῖ μόνον νὰ εὐρίσκεται ὁ ἰατρὸς πλησίον τοῦ κρουομένου κώδωνος ἀλλὰ εἶνε ἀνάγκη νὰ στρέψῃ καὶ τὸ βλέμμα πρὸς αὐτὸν ἢ νὰ τὸν ἐγγίση ὁ ἴδιος, καὶ τότε μόνον ὁ ὑπνωτισμένος ἀκούει τοὺς ἤχους καὶ ἀποστρέφει τρομασμένος τὸ οὖς ὅπως ἀποφύγη τὴν ἰσχύρ αὐτῶν. Ἐτι δὲ καὶ ὅταν ὁ Βαρετὺ βλέπῃ μόνον τὸ ἐν τῷ κατόπτρῳ εἶδωλον ἀνθρώπου τινὸς ἢ ἀντικειμένου, τὸ εἶδωλον τοῦτο ὁρᾶται συγχρόνως καὶ ὑπὸ τοῦ ὑπνωτισθέντος μέσου καίπερ εὐρισκομένου εἰς ἀκατάλληλον πρὸς τοῦτο θέσιν ἐν σχέσει πρὸς τὸ κάτοπτρον. Ἀλλ' ἡ ἐξάρτησις αὕτη τοῦ ὑπνωτισμένου μέσου ἀπὸ τοῦ ὑπνωτιστοῦ προβαίνει ἐτι περαιτέρω. Ὁ ὑπνωτισμένος ἄπτεται, κατὰ διαταγὴν τοῦ ὑπνωτιστοῦ, πεπυρακτωμένων ἀνθράκων ἢ τεμαχίων σιδήρου, τῶν ὁποίων τὴν θερμότητα τότε μόνον αἰσθάνεται ὅταν ὁ ὑπνωτιστὴς προσατενίσῃ ἢ φάσῃ αὐτά. Τὰ φαινόμενα ταῦτα εἶναι βεβαίως θαυμαστά, ἀλλὰ τὸ θαυμαστότατον πάντων εἶνε ὅτι ὁ Βαρετὺ διὰ μόνης τῆς ἐμφυσήσεως καθιστᾷ ὄλον δῆποτε ἀντικείμενον ἢ πρόσωπον ἀόρατον εἰς τὰ ὄμματα τοῦ ὑπνωτισθέντος μέσου, δι' ἑτέρας δὲ ἐμφυσήσεως τὰ πρῶην ἀόρατα καθιστᾷ πάλιν ὁρατά. Τὸ „Μέσον“ δὲν ἔχει πρὸς τοῦτο ἀνάγκη νὰ εὐρίσκεται ἐν ὑπνωτικῇ ἐντελῶς καταστάσει ἀλλ' ἀρκεῖ μόνον νὰ ἐμπέσῃ εἰς εἶδος τι ἐλαφροῦ ὕπνου, ὁμοιάζοντος πρὸς τὴν

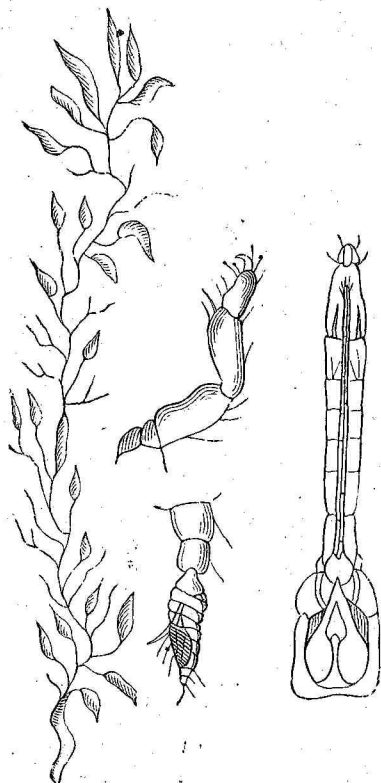
κατάστασιν τῶν ὑπνοβατούντων. Τὰ τελευταῖα ταῦτα πειράματα τοῦ ἀφανισμοῦ τῶν ἀντικειμένων ἐκτελεῖ ὁ Βαρετὺ, ὡς ἐξῆς:

Ἀφίνει τὸν ἀσθενῆ νὰ ἀρχίσῃ τὴν ὁμιλίαν μετὰ τρίτου τινὸς προσώπου, ἔπειτα πλησιάζει καὶ αὐτὸς πρὸς τοὺς διαλεγόμενους καὶ διατάσσει τὸν ἀσθενῆ ν' ἀποστρέψῃ πρὸς στιγμὴν τὰ βλέμματα, ἐμφυσᾷ εἰς ὄλον δῆποτε μέρος τοῦ σώματος τοῦ τρίτου ἐκείνου προσώπου. Ἀμα ὡς ὁ ἀσθενὴς ἐπιστρέψῃ τὰ βλέμματα πρὸς τὸν μετ' αὐτοῦ συνδιαλεγόμενον, τὸ ἐμφυσηθὲν μέρος τοῦ σώματος τούτου εἶνε ἐντελῶς ἀόρατον εἰς τὰ ὄμματα ἐκείνου. Τὸ αὐτὸ δὲ συμβαίνει καὶ ὅταν ὁ μὲν ἰατρὸς μετ' ἄλλου τινὸς προσώπου μὲν ἢ ἐν τινι δωματίῳ, ὁ δὲ ὑπνωτισμένος εὐρίσκεται ἐν τῷ παρακειμένῳ δωματίῳ μόνος. Ἀπέναντι τῶν φαινομένων τούτων ἡ κυνὴ Ἰδὸς τοῦ Ὀμήρου καὶ ἡ Tarnkappe τῶν Γερμανῶν κατὰ τὸν μεσαιῶνα φαίνονται μὲν καὶ εἶναι πράγματι μυθώδη ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἀνθρωπίνως ἀδύνατα. Ὁ Δρ. Βαρετὺ ἐξετέλεσεν ἐπανειλημμένως τὰ πειράματα ταῦτα μετὰ πληροστάτης ἐπιτυχίας ἐνώπιον πλείστων ἐν Παρισίοις συναδέλφων του, σκοπεῖ δὲ νὰ διακωνώσῃ προσεχῶς τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐμβριθῶν αὐτοῦ ἐρευνῶν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῆς Ἰατρικῆς (Academie de Medecine).

Η ΦΥΛΛΟΞΗΡΑ.

Οὐδὲν ζῶον ἐπὶ τῆς γῆς ἐπήνεγκέ ποτε τηλικαύτην καὶ τοσοῦτο διαρκῆ καταστροφὴν ὅσον ἡ φυλλοξήρα, ἀμέτρητος δὲ καὶ ἀνυπολόγιστος εἶνε ἡ εἰσέτι, ἐν τῷ μέλλοντι, ἐπικειμένη εἰς τὴν ἀμπελοργίαν πάντων τῶν μερῶν τοῦ κόσμου ζημία, ἡ παραχθισμένη ὑπὸ τοῦ μικροσκοπικοῦ τούτου ζωῦφιου. Ἐντὸς τῶν δύο τελευταίων δεκαετηρίδων ἡ Γαλλία μόνη ἀπώλεσεν ἐξ ὀλοκλήρου περὶ τὰς 600,000 ἑκταρίων (60 ἑκατομμύρια πλέθρων) τῶν ἀνθηροτάτων αὐτῆς ἀμπελώνων, ἡδὴ δὲ εἶνε κατειλημμένη ὑπὸ τῆς φυλλοξήρας ἑτέρα πολὺ μεγαλύτερα ἑκτασις, οὕτως ὥστε καὶ τῶν ἐπὶ ταύτης ἀναριθμητῶν κλημάτων ἡ παντελής ἐξολοθρευσις θὰ ἐπέλθῃ ὅσον οὐπω ἀναποφύκτως. Ἐν Αὐστρουγγαρίᾳ καὶ ἐν Ἰσπανίᾳ ἡ ἑκτασις τῶν ὑπὸ τῆς φυλλοξήρας ἐντελῶς καταστραφέντων ἀμπελώνων ὑπερβαίνει ὡσαύτως κατὰ πολὺ τὰς ἑκατὸν χιλιάδας ἑκταρίων, καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς δὲ χώραις, ἐνθα καλλιεργεῖται ἡ ἀμπελος, ἐξαιρουμένης εὐτυχῶς μόνης τῆς Ἑλλάδος, ἐπιφέρει οὐ σμικρὰς καταστροφὰς τὸ φοβερὸν τοῦτο ἔντομον, ἡ φυλλοξήρα. Ἡ μέχρι τοῦδε ὑπ' αὐτῆς ἐπενεχθεῖσα ζημία ὑπολογίζεται εἰς πολὺς χιλιάδας ἑκατομμυρίων, βαίνει δὲ διηνεκῶς αὐξανόμενη. Διότι, κατὰ τὰς μέχρι τοῦδε γενομένας ἐρευνας, οὐδ' ἡ ἐλαχίστη πλέον ἀμφιβολία ὑπάρχει ὅτι πᾶσα ἐντελής καὶ ἀπόλυτος ἀπὸ τῆς φυλλοξήρας προφύλαξις οἴου δῆποτε μέρους ἐν οἷα δῆποτε χώρα εἶνε ἐκτὸς τοῦ κύκλου τῆς ἀνθρωπίνης δυ-

νάμεως, καὶ ὅτι ἐπομένως ὁ φοβερώτατος οὗτος πάντων τῶν ἐχθρῶν τῆς ἀμπέλου θάττον ἢ βράδιον θὰ λάβῃ ἐξ ἀπαν-

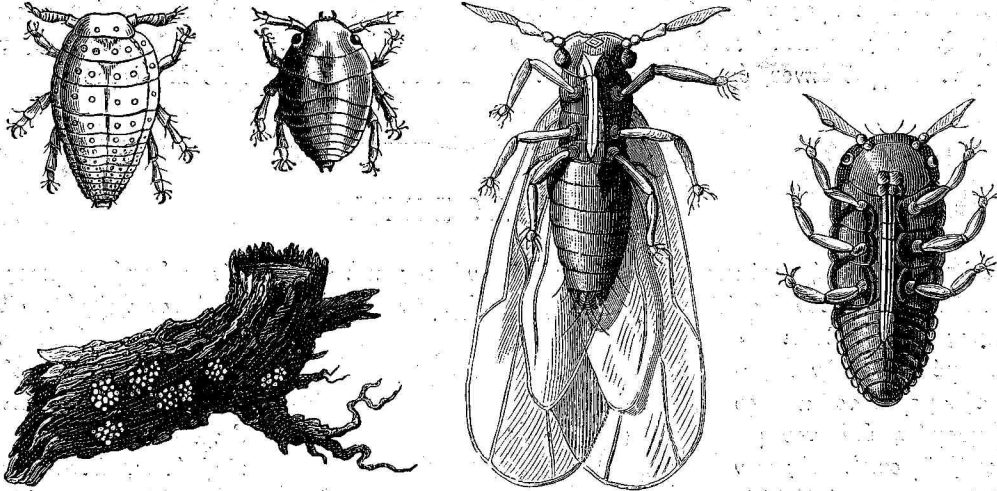


Εἰκ. Α'. 1) προσβεβλημένη βίβλα τοῦ κλημάτος, 2) προβοσκίς, 3) κερατῖαι, 4) ποῦς τῆς φυλλοξήρας.

τος κατοχὴν ἀπάντων τῶν ἐπὶ γῆς κλημάτων καὶ θὰ ἐξολοθρευθῇ αὐτά, ἀνηλεῶς καὶ ἀνοικτιρμόνως, ἐκτὸς ὀλίγων ἀνηκόντων εἰς τὰ ἀμερικανικὰ εἶδη τῶν κλημάτων, ἅτινα ἀντέχουσιν εἰς πᾶσαν προσβολὴν τῆς φυλλοξήρας. Τὸ ἔντομον λοιπὸν τοῦτο δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῆται ἀπλῶς ὡς ἐν ἐκ τῶν συνήθων βλαβερῶν ζωῦφιων, ἀλλ' ὡς φοβερὰ μάλιστα, ἀπειλοῦσα παντελῆ σχεδὸν ὄλεθρον καὶ καταστροφὴν εἰς ἕνα τῶν σπουδαιοτάτων κλάδων τῆς γεωργίας, τὴν ἀμπελοργίαν. „Ἐν ἰδρωτί τοῦ προσώπου σου φαγεῖ τὸν ἄρτον σου!“ Τὸ αἰωνίως ἀληθὲς καὶ τὴν δουλείαν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους τοσοῦτον προσφυῶς χαρακτηρίζον τοῦτο λόγιον τῆς Γραφῆς εἰς οὐδένα ἄλλον ἀρμόζει περισσότερο κατὰ τὸν παρόντα χρόνον ἢ εἰς τὸν ἀμπελοργόν, ὅστις ὀλόκληρον αὐτοῦ τὴν οὐσίαν βλέπει ἀπειλούμενην ὑπὸ βεβαίας καταστροφῆς καὶ πρὸς ἀποτροπὴν ταύτης ὑποβάλλεται εἰς παντὸς εἶδους θυσίας, μόχθους, δαπάνας καὶ ἀπογοητεύσεις.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω γίνεται δῆλον ὅτι ἡ ὅσον οἶόν τε ἀκριβεστέρως γινώσις τῆς φύσεως τοῦ φοβεροῦ ζωῦφιου καὶ τῶν πρὸς καταπολέμησιν αὐτοῦ μέσων ἔχει οὐ μόνον διὰ τοῦ ἀμπελοργοῦς εἰδικῶς ἀλλὰ καὶ διὰ πάσας τὰς χώρας ἐνθα „ὁ οἶνος εὐφραίνει καρδίαν ἀνθρώπου“ γενικὸν ἐνδιαφέρον.

Πρὸ παντὸς ἄλλου, ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ὄρους τῆς ζωῆς τοῦ ἐντόμου τούτου, δυνάμεθα νὰ διακρίνωμεν δύο τύπους φυλλοξήρας: πρῶτον τὴν ἐπὶ τῶν φύλλων ἐνδιαπωμένην *χοληγόνον* φυλλοξήραν καὶ δεύτερον τὴν ἐν ταῖς ρίζαις ἐνδιαπωμένην ἤτοι *ρίζοξήραν*. Ἡ πρώτη παράγει ἐπὶ τοῦ ὀπισθίου μέρους τῶν φύλλων ἰδιάζουσάν τινα χολήν, ἐν ἣ τίκτει τὰ ὠά της (500 πολλάκις ὠά ἐν ἐκάστη χολῇ). Τὰ ἐκ τῶν ὠῶν τούτων ἐξερχόμενα ζωῦφια παράγουσιν ἐπὶ τῶν τρυφερῶν φύλλων τῆς ἀμπέλου διὰ πολλῶν γενεῶν ἀλληλοδιαδόχως ἀείποτε νέας χολάς, ἐν αἷς μετὰ τὴν ὠτοκίαν ἀποθνήσκουσι. Πρὶν ἢ ἐπέλθῃ τὸ χειμερινὸν ψυχρὸς, αἱ χοληγόνοι φυλλοξήραι καταβαίνουνσιν ἀπὸ τῶν φύλλων εἰς τὰς ρίζας καὶ συγγέονται μετὰ τῶν ὁμογενῶν τῶν τοῦ δευτέρου εἶδους. Πολὺ ἐπιβλαβεστέρᾳ τῆς ἐπὶ τῶν φύλλων ἐνδιαπωμένης χοληγόνου φυλλοξήρας εἶνε ἡ ἐν ταῖς ρίζαις τῶν κλημάτων ἐνδιατριβούσα *ρίζοξήρα*. Ἄν ἐξαγάγωμεν ἐκ τοῦ ἐδάφους τὰς ρίζας ἐνὸς ὑπὸ τῆς φυλλοξήρας ταύτης προσβεβλημένου κλημάτος, παρατηροῦμεν ἐπ' αὐτοῦ ἀπειρον πληθος ζωηρῶς κινουμένων μικροτάτων ζωῦφίων



Εἰκ. Β'. Ἀπτεροὶ θήλειαι φυλλοξήρας. Τεμάμαχιον ρίζης κατελιημ. ὑπὸ φυλλοξ. ἐν φυσικῇ καταστάσει.

Εἰκ. Γ'. Πτερωτὴ καὶ ἀπτ. θήλειαι.

κιτρίνου χρώματος. Τὰ ζωῦφια ταῦτα εἶναι αἱ νύμφαι τῆς φυλλοξήρας, ἔχουσι δὲ σχῆμα ὠσειδὲς καὶ μῆκος 0,4 ἕως 0,8 τοῦ χιλιοστομέτρου, διὰ τοῦτο φαίνονται εἰς τὸν ἄοπλον ὀφθαλμὸν ὡς ἐλάχιστά κίτρινα σημεῖα. Τὰ ζωῦφια ταῦτα ἔχουσι τρία ζεύγη ποδῶν, τῶν ὁποίων τὰ κατώτατα ἄκρα ἀπολήγουσιν εἰς τρία ἰσχυρὰ ἄγκυστρα, διὰ τῶν ὁποίων προσκολλῶνται εἰς τὰς ρίζας τῶν κλημάτων· αἱ κεραταὶ τῶν ζωῦφίων τούτων εἶναι τριμελεῖς καὶ εἰς τὰ ἄκρα ἀμβλεῖαι· οἱ ὀφθαλμοὶ ἀσθενέστατα ἀνεπτυγμένοι καὶ ἐρυθροῦ χρώματος. Ἡ ἀναμυζητικὴ προβοσκίς, δι' ἧς αἱ νύμφαι ἐκμυζῶσι τοὺς χυμοὺς τῶν τρυφερῶν ριζῶν τῶν κλημάτων, συνίσταται ἐκ τριῶν χονδρῶν σωληνοειδῶν τριχῶν, εἶναι δὲ πολλάκις μακροτέρα τοῦ ὅλου σώματος τῶν νεογενήτων ζωῦφίων. Αἱ νύμφαι αὗται τίκτουσι, χωρὶς νὰ γονιμοποιῶνται ὑπὸ ἀρρένων (διὰ παρθενογονίας), τεσσαράκοντα ἐκάστη ὠά κατ' ἐλάχιστον ἕραν (συνήθως ὅμως πολὺ περισσότερα), τὰ ὁποῖα φαίνονται ὡς μικρότατα, στιλπνά, κιτρινοβαφῆ σημεῖα. Μετὰ πέντε ἕως δώδεκα ἡμέρας ἐξερχόνται ἐκ τῶν ὠῶν τούτων νέαι νύμφαι φυλλοξήρας, αἵτινες ὡσαύτως τίκτουσιν ὠά, ὡς ἀνωτέρω. Τοῦτο δύναται νὰ ἐπαναληφθῇ ἐντὸς ἐνὸς θέρους ὀκτώ ἢ καὶ ἐννέα, συνήθως ὅμως ἐπτὰ φορές, μέχρις οὗ τὸ ἐπερχόμενον χειμερινὸν ψυχρὸς ἐπιφέρει κατ' ἀρχὰς μὲν ἐπιβράδυνσιν εἶτα δὲ παντελῆ παῦσιν τῆς ὠτοκίας καὶ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν ζωῦφίων τούτων. Ἐκ τούτων ἐξάγεται, δι' ἀπλουστάτου ὑπολογισμοῦ (ἴδε προηγ. φύλλον σελίδι 254) ὅτι ἐξ ἐνὸς μόνου τῶν ἐντόμων τούτων γεννῶνται

ἐντὸς ἐνὸς θέρους οὐχὶ ὀλιγώτερα τῶν 262,144,000 ἑκατομμυρίων ὁμοίων ζωῦφίων. Ἐκ τῆς καταπληκτικῆς ταύτης γονιμότητος καθίσταται εὐεξήγητος ἡ φοβερὰ καταστροφὴ ἣν ἐπιφέρει ἡ φυλλοξήρα εἰς τοσοῦτῳ τεραστίαις ἐκτάσεις.

Ἡ καθ' αὐτὸ βλάβη τῶν κλημάτων προέρχεται ὡς ἐξῆς: Αἱ νύμφαι τῆς φυλλοξήρας, πρὸς διατροφήν αὐτῶν δι' ἐκμυζήσεως τοῦ χυμοῦ, τρυπῶσι διὰ τῆς προβοσκίδος τῶν κατ' ἀρχὰς τὰς λεπτοτάτας καὶ πολυχύμους ἄκρας τῶν ριζῶν καὶ ἐγγέουσιν εἰς τὴν οὕτως ἀνοιγομένην πληγὴν δριμυτάτον τι ὑγρὸν, τὸ ὅποιον ἐρεθίζει τοὺς κυτταρώδεις ἰστούς καὶ σχηματίζει ἐπ' αὐτῶν μικρὰ καὶ ἀκανόνιστα ἐξοιδήματα ἐν σχήματι κόμβων (Nodositäten). Αἱ οὕτω προσβληθεῖσαι ἄκραι ρίζαι σήπονται ἐντὸς ὀλίγου χρόνου, αἱ δὲ νύμφαι μεταβαίνουνσιν εἰς τὰ πλησιέστερα μέρη τῶν ριζῶν τὰ ὁποῖα ὡσαύτως φθείρουσιν ὡς ἀνωτέρω, οὕτως ὥστε τὸ κλήμα μετὰ παρέλευσιν δύο ἕως πέντε ἐτῶν χάνει ἐντελῶς τὰς ρίζας του καὶ ἀποθνήσκει. Τὰ ζωῦφια ὅμως, μὴ εὐρίσκοντα πλέον ἱκανὴν τροφήν ἐνταῦθα, μεταβαίνουνσιν πανστρατιά πρὸς τὸ πλη-

σιέστατον κλήμα καὶ ἀρχίζουσιν ἐκ νέου τὸ καταστρεπτικὸν ἔργον των.

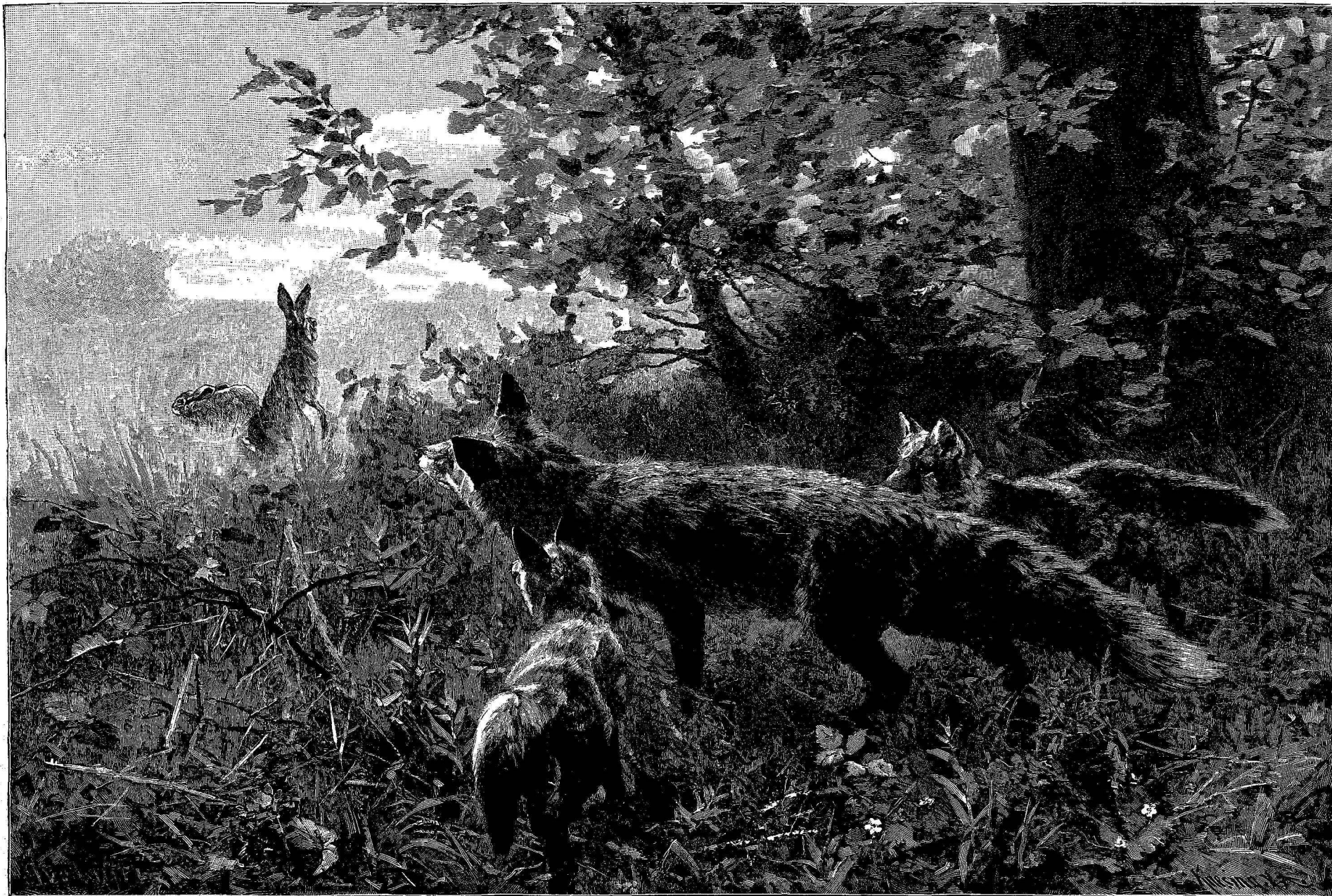
Ὅταν κατὰ τὸ φθινόπωρον ἡ θερμότης τοῦ ἐδάφους ἐλαττωθῇ, αἱ νύμφαι τῆς φυλλοξήρας εἰσδύουσιν εἰς βαθύτερα τῆς γῆς στρώματα ὑπὸ τὰς ρίζας τῶν κλημάτων καὶ προσλαμβάνουσαι φαϊότερόν τι χρῶμα περιπίπτουσιν εἰς τὴν

χειμερινὴν νάρκην, ἐκ τῆς ὁποίας μόλις τὸ προσεχὲς ἔαρ ἀφυπνίζονται εἰς νέαν ζωὴν καὶ ἐνέργειαν, ἀξαναομένης τῆς θερμότητος τοῦ ἐδάφους.

Ὁ τύπος οὗτος τῆς φυλλοξήρας, ἤτοι αἱ ἀνευ γονιμοποιήσεως ὑπ' ἀρρένων τίκτουσαι καὶ πληθυνόμεναι θήλειαι νύμφαι, εἶναι ὁ ἐπιφέρων τὴν μεγίστην καὶ τὴν κυρίαν βλάβην καὶ καταστροφὴν· ἐκτὸς τούτου ὅμως ἀπαντῶμεν καὶ πολλοὺς ἄλλους τύπους καὶ διάφορα στάδια ἀναπτύξεως παρατῆ φυλλοξήρα, τῶν ὁποίων τὴν ἐξέτασιν παραλείπομεν ἐνταῦθα.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ διάφορα μέσα πρὸς ἀκατοπολέμησιν τοῦ φοβεροῦ τούτου ἐχθροῦ τῶν κλημάτων, ἡ ἐν τῷ διαστήματι τῶν δύο τελευταίων δεκαετηρίδων ἀποκτηθεῖσα πείρα ἐδίδαξεν ἡμᾶς, ὅτι οὐδὲν μέσον δύναται νὰ ἐξασφαλίσῃ ὅσον δήποτε ἀμπελῶνα ἀπὸ τῆς προσβολῆς τῆς φυλλοξήρας ἢ τὸν ἤδη προσβληθέντα ἀπὸ μᾶλλον ἢ ἥττον προσεχοῦς καταστροφῆς. Πάντα τὰ μέχρι τοῦδε ἐξευρεθέντα καὶ πολλαχού τῆς Εὐρώπης μέχρι τοῦ νῦν ἐφαρμοζόμενα πρὸς ἐξολόθρευσιν τῆς φυλλοξήρας μέσα, τὰ καλούμενα ἐντομοφθόρα (insecticides), ὡς καὶ πᾶσαι ἐν γένει αἱ τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἐπιδιώκουσαι τῆς ἀμπελοργίας μέθοδοι, φέρουσι μόνον πρόσκαιρον, οὐχὶ διαρκῆ καὶ ριζικὴν τοῦ κακοῦ θεραπείαν.

Ὁ Γερμανὸς Ν. v. Thümen St. Andrée, μετὰ σπουδαίαν



Η ΑΛΩΠΗ Ψ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ.

Κατὰ τὴν ἐλαιογραφίαν τοῦ G. v. Maffei.

καὶ ἐμβριθῆ μελέτην τῆς φύσεως τῆς φυλλοξήρας καὶ τῶν πρὸς ἐξόντωσιν αὐτῆς ἐφαρμοζομένων μέσων, καταλήγει εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι τὸ μόνον ἀσφαλὲς καὶ ἀπλούστατον ἅμα μέσον ὅπερ, ἐν περιπτώσει παντελοῦς καταστροφῆς τῶν ἐν Ἑβρώπῃ ἀμπελώνων, παρέχει ἡμῖν ἡ πανάγαθος καὶ πάνσοφος μήτηρ, ἡ φύσις, εἶναι τὰ ἀμερικανικὰ εἶδη τῶν κλημάτων, ἅτινα κέκτηνται τὴν πολύτιμον ἰδιότητα ν' ἀντέχωσιν εἰς πᾶσαν προσβολὴν τῆς φυλλοξήρας. Ποῦ ἐγκτεται καὶ πόθεν προέρχεται ἡ ἰδιότης αὕτη τῶν ἀμερικανικῶν κλημά-

των, εἶνε εἰσέτι ἄγνωστον· βέβαιον εἶνε ὅτι τὰ κλήματα ταῦτα, ἅτινα οὐδὲν ὑπολείπονται τῶν ἄλλων εἰδῶν οὔτε κατὰ τὴν ποιότητα οὔτε κατὰ τὴν ποσότητα τοῦ ἐξ αὐτῶν παραγομένου οἴνου, προσλαμβάνόμενα εἴτε πρὸς ἄμεσον παραγωγὴν εἴτε πρὸς ἐγκεντρισμὸν τῶν εὐρωπαϊκῶν κλημάτων καθιστῶσι δυνατὴν τὴν ἐν πάσαις ταῖς οἰνοπαραγωγαῖς χώραις οἰουδήποτε κλίματος καὶ φυσικοῦ ἐδάφους καλλιέργειαν τῆς ἀμπέλου, ἀνευ τῆς ἀνάγκης διηνεκοῦς ἀγῶνος τῶν ἀμπελοργῶν κατὰ τῆς φυλλοξήρας.

Ο ΔΑΙΜΩΝ.

Διήγημα ὑπὸ **I. I. ΚΡΑΣΣΕΒΣΚΥ.**

(συνέχεια.)

— „Βλέβω“, εἶπεν ἡ Ἀγγλὶς μὲ εἰλικρινεῖαν, „ὅτι ἐφέρετε μαζί σας πάρα πολὺ πένθος καὶ εὐρίσκετε ἐδῶ ἐτι περισσότερον, ἢ ὥστε νὰ σᾶς διασκεδάσουν καὶ αὐταὶ αἱ ὠραιόταται καλλοναὶ τῆς φύσεως. Ἔχετε πάντοτε εἰς τὸν νοῦν σας τὸν ἀσθενῆ, δὲν εἶν' ἔτσι; Ἄ! δύνασθε νὰ μὲ πιστεύσετε ὅτι συμμερίζομαι τὴν λύπην καὶ τὴν θλίψιν σας, ἂν καὶ δὲν εἶνε πολλὸς καιρὸς ἀφ' ὅτου ἐγνώρισα τὸν ποιητὴν σας. Τὸν ἐβλεπον συχνάκις, πρὶν ἀρρωστήσῃ, καὶ μὲ προσεῖλκυσε ἰσχυρῶς, διότι καὶ ποῖον δὲν θερμαίνει καὶ ζωογονεῖ τὸ ποιητικὸν του πνεῦμα; . . . Διὰ σᾶς εἶνέ τι περισσότερον παρὰ δι' ἐμέ· διὰ σᾶς εἶνε παιδικὸς φίλος, ἀδελφός . . .“

Ταῦτα λέγουσα ἠτένισε τὴν ἐρυθριῶσαν Ἑλένην εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ παρατηρήσασα ἐν αὐτοῖς δάκρυα, προσέθηκε μὲ χαμηλοτέραν φωνήν:

— „Περισσότερον παρὰ ἀδελφός . . . Ὁ κύριος Ἀδριανός“, προσέθηκε μετὰ βραχεῖαν διακοπήν, „κατὰ τὰς ὥρας, τὰς ὁποίας διηρχόμεθα ἐπὶ τῆς τεράσας, ἐπειδὴ δὲν εἶχε κανένα ἄλλον, ὠμίλει μαζί μου περὶ ὅλων τῶν πραγμάτων καὶ ὅλων τῶν προσώπων, καίτοι δὲ οὐδέποτε ἀνέφερε τὸ ὄνομά σας, ἠδυνήθη ὅμως νὰ μαντεύσω ἐξ ὅσων μοὶ διηγεῖτο περὶ τῶν παιδικῶν ἐτῶν του, ὅτι κατέχετε ἐξαιρετικὴν θέσιν ἐν τῇ καρδίᾳ του. Ὁμίλει συχνάκις περὶ ὑμῶν . . . Ἴσως θαυμάζετε ὅτι ἐνώπιόν μου ἐξωμολογήθη οὕτως εἰπεῖν τὰ πάντα! Ἄλλ' ὁ κύριος Ἀδριανός δὲν εἶνε ἐκ τῶν συνήθων ἀνθρώπων, ἐγὼ δὲ ἀκροωμένη τῷ ἤμην συμπαθῆς . . .“

Ἡ Ἑλένη ἐφρικίασε, καὶ παρετήρησεν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν τὴν διαλεγομένην, τῆς ὁποίας ἡ ὠχρότης καὶ ἡ ψυχικὴ ταραχὴ ἐμαρτύρουν ἴσως κάτι τι περισσότερον ἢ ἀπλὴν συμπάθειαν, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ ἡρωϊκὴν αὐταπάρνησιν.

— „Τῆ ἀληθείᾳ“, ἤρχισεν ἡ Ἑλένη ὀλίγον τι τεταραγμένη, „ἀμφιβάλω πολὺ ἂν κατέχω ἐξαιρετικὴν τινα θέσιν μεταξὺ τῶν ἀναμνήσεών σου. Εἶνε μὲν ἀληθὲς ὅτι ὡς παιδίᾳ ἀνετράφημεν μαζί καὶ ἠγαπήμεθα ὡς συγγενεῖς, ἀλλὰ τὸ ὑψιπετὲς αὐτοῦ πνεῦμα δὲν ἠδύνατο νὰ μείνῃ εἰς τὸν χαμηλὸν τόπον ὅπου ὁ βίος μου παρήρχετο . . .“

— „Ἐπέπληττε μάλιστα τὸν ἑαυτὸν του“, προσέθηκεν ἡ Ἀγγλὶς μὲ θλιβερόν τι μειδιάμα εἰς τὰ χεῖλη, „ἐμέμφετο τὸν ἑαυτὸν του, ὅτι δὲν σᾶς ἔμεινε πιστός. Ἄλλ' ἡ μόνη σας ἀντίζηλος ἦτο ἡ ποιήσις . . . Ὡστε δὲν πρέπει νὰ θλιβεσθε διὰ τοῦτο . . .“

— „Ἀλλὰ, σᾶς παρακαλῶ, πῶς ἐπῆλθεν εἰς τὸν Ἀδριανὸν ἡ ἰδέα, νὰ σᾶς κάμῃ τὴν ἐμπιστευτικὴν αὐτὴν ἀνακοίνωσιν; Κατὰ ταῦτα . . .“

Ἡ Ἑλένη δὲν ἐπεράτωσε τὴν φράσιν τῆς, ἡ δὲ Μις Ῥόζα ὑπέλαβε μὲ ἀνδρικὸν σχεδὸν ἦθος:

— „Ἡμεῖς αἱ Ἀγγλίδες εἴμεθα συνειδησμένοι εἰς ἐλευθερίας μετὰ τῶν ἀνδρῶν συνδιαλέξεις. Ὁ ἐξάδελφός σας ἠσθάνετο φαίνεται τὴν ἀνάγκην νὰ ἐκδηλώσῃ τὰς ἰδέας του, καὶ κατὰ τινα ἐσπέραν . . . Ἄ! ἐκείνη ἡ ἐσπέρα θὰ μείνῃ ἐν τῇ μνήμῃ μου ἀνεξίτηλος . . . μοὶ ἐξωμολογήθη ὅτι εἶχεν ἐν τῇ καρδίᾳ του.“

— „Ἡδυνάμην νὰ σᾶς φθονήσω δι' αὐτὸ τὸ εὐτύχημα“, ἀπήντησεν ἡ Ἑλένη στενάξασα, „εἰς ἐμὲ οὐδέποτε ἐνεπιστεύθη τὸ παραμικρὸν μυστικὸν τῆς καρδίας του.“

— „Αὐτὸ ἀποδεικνύει ὅτι ἠσθάνετο διὰ σᾶς περισσότερον ἢ δι' ἐμέ“, εἶπεν ἡ Ἀγγλὶς λυπημένη. „Εἶνε εὐτύχημα ὅτι συνωδεύσατε τὴν μητέρα του· δὲν θὰ ἦτο εἰς θέσιν νὰ ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς καὶ εἶχε μέγαν πόθον . . .“

— „Ἄ! ὄχι πρὸς ἐμέ“, εἶπεν ἡ Ἑλένη στενάξουσα. „Κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη ἦτο τόσο ἀφωσιωμένος εἰς τὴν ἐργασίαν του, ὥστε κατελαμβάνετο ὑπὸ ἀληθινοῦ φόβου, ὅσάκις προσεπαθοῦμεν νὰ τὸν ἐπασχολήσωμεν ἐπὶ βραχεῖαν τινα στιγμήν. Ἐδῶ παρ' ὑμῖν τὸ πρᾶγμα ἦτο ὅλως διάφορον.“

— „Μόνον ἐπὶ ὀλίγας ἡμέρας“, ἀπήντησεν ἡ Ἀγγλὶς. „Φαίνεται δὲ ὅτι οἱ φίλοι του τὸν ἠνάγκαζον διὰ τῆς βίας, νὰ λαμβάνῃ μικρὰν τινα ἀναφυχὴν ἀπὸ τῆς ἐξερειζούσης αὐτὸν ἐργασίας. Εἶχομεν συνομύση ὅλοι ὁμοῦ . . . Δυστυχῶς ὅμως πᾶσαι αἱ προσπάθειαι μας δὲν ἴσχυσαν νὰ ἐμποδίσωσι τὴν ἐκρηξίν τῆς νόσου . . .“

Ἡ μνεῖα τῆς νόσου διέσεισεν ὡς ἠλεκτρικὸς σπινθὴρ τὴν Ἑλένην, ἥτις μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης εἶχε μείνῃ σχεδὸν σιωπηλὴ καὶ ἐπιφυλακτικὴ.

— „Ἄχ! ἀγαπητὴ μου φίλη!“ ἀνέκραξεν ἤδη, συλλαβοῦσα τὴν χεῖρα τῆς Ἀγγλίδος, „εἰπετέ μου, σᾶς παρακαλῶ, τὴν ἀλήθειαν. Δὲν εἰξεύρω τί νὰ συλλογισθῶ, εἶμαι εἰς φοβερὰν ἀγωνίαν· εἶνε αὕτη ἡ ἀσθένεια ἐπικίνδυνος;“

Προσητένισε δὲ μὲ τόλμην, τὴν ὁποίαν δὲν εἶχε δεῖξῃ μέχρι τοῦδε, τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς Ἀγγλίδος, ἥτις ἐχαμήλωσεν ἀμέσως τὰ βλέμματα. Ἡ Μις Ῥόζα εἰξευρεν ὅτι δὲν ὑπῆρχε πλέον ἐλπίς σωτηρίας διὰ τὸν Ἀδριανόν, ὅτι ὁ θάνατος ἐπέκειτο, ἀλλ' ὄφειλεν ἄρᾳ γε ὁμολογοῦσα πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν νὰ θανατώσῃ ἴσως τὸ δυστυχὲς κοράσιον; Ἀφοῦ μάλιστα δὲν ἐγνώριζε τὴν Ἑλένην καλῶς, ὥστε νὰ ὑπολογίσῃ ἂν τὸ κτύπημα τοῦτο δὲν θὰ ἦτο θανατηφόρον. Διὰ τοῦτο προσέθηκε μετὰ βραχεῖαν σιγὴν μετὰ προφυλάξεως.

— „Δὲν δύναμαι νὰ σᾶς δώσω ὀρισμένην ἀπάντησιν.